

Revisorernas redogörelse 2022

Innehållsförteckning

Revisionen inom Region Norrbotten	3
Lagstiftning och god revisionsred ger innehållet.....	3
Den årliga revisionsprocessen	4
Riskanalys är vägledande för revisionens insatser	4
Grundläggande granskning.....	4
Regionstyrelsens ansvarsutövande 2022	4
Regionala utvecklingsnämndens ansvarsutövande 2022	5
Patientnämndens ansvarsutövande 2022	5
Fullmäktigeberedningarnas ansvarsutövande 2022.....	6
Fördjupad granskning.....	6
Granskning av information- och cybersäkerhet.....	7
Granskning av personal- och kompetensförsörjning	7
Granskning av det förebyggande arbetet mot mutor och korruption samt regionens visselblåsarfunktion	8
Granskning av nära vård	10
Granskning av inköp- och upphandling	11
Granskning av tillgänglighet till hälso- och sjukvård inom specialiserad vård.....	11
Granskning av avtalsstyrning och uppföljning av privata vårdgivares informationssäkerhet.....	11
Granskning av kollektivtrafiken, Region Norrbotten och Kommunalförbundet Norrbottens läns kollektivtrafikmyndighet	12
Granskning av pensionshantering och redovisning.....	13
Granskning av delårsrapport och årsredovisning samt system och rutiner	14
Revisorernas bedömning av delårsrapport per augusti 2022	14
Granskning av årsredovisning 2022	14
Granskning av god ekonomisk hushållning 2022	14
Uppföljande granskningar	14
Samlad uppföljande granskning av tre tidigare revisionsgranskningar	14

Revisionen inom Region Norrbotten

I den representativa demokratin utkräver medborgarna ansvar vid val till regionfullmäktige. Regionfullmäktige utkräver sedan, genom en årlig process, ansvar av styrelse, beredningar och nämnder.

Revisionen i Region Norrbotten är regionfullmäktiges organ för att med oberoende, saklighet och integritet främja och granska verksamheten i styrelse, regionfullmäktigeberedningar och nämnder. Uppdraget är ytterst att komma med förslag vad gäller ansvarsfrihet för styrelsen, regionfullmäktigeberedningar, nämnder och enskilda förtroendevalda.

Lagstiftning och god revisionsmed ger innehållet

Uppdraget som förtroendevald revisor skiljer sig på flera sätt från andra politiska uppdrag. Revisorerna är självständiga i förhållande till varandra, men strävar efter att i enighet ta ställning i revisionsarbetet och arbeta gemensamt och samordnat utifrån god revisionsmed i kommunal verksamhet.

Revisorerna ska med oberoende, objektivitet och integritet granska och främja verksamheten inom Region Norrbotten. Revisorernas uppdrag regleras genom kommunallagen, aktiebolagslagen, god sed för kommunal revision samt det av regionfullmäktige fastställda revisionsreglementet.

I kommunallagen fastställs att granskningen ska ske årligen och i den omfattning som följer av god revisionsmed. Revisorerna ska årligen pröva om:

- Verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- Räkenskaperna är rättvisande.
- Styrelsens och nämndernas interna kontroll är tillräcklig.

God revisionsmed är de principer och tillvägagångssätt som är allmänt vedertagna vid kommunal revision. God sed regleras inte i lag utan utformas och utvecklas av normbildare som t.ex. Sveriges Kommuner och regioner (SKR). God sed kan sägas ta vid där lagstiftningen slutar. Inom god sed delas granskningssuppdraget upp i tre huvudsakliga delar: Grundläggande granskning, Fördjupad granskning samt Granskning av delårsrapport och årsredovisning. Därutöver granskas de regionägda bolagen och företagen genom utsedda lekmannarevisorer/revisorer.

De granskningar som revisionen genomför innehåller ofta förslag på åtgärder som bör genomföras. Dessa åtgärder varierar i omfattning och därmed också i tid för genomförande. En viktig del av revisionens arbete är därför att följa upp tidigare genomförda granskningar för att se om åtgärder vidtagits med anledning av dessa och om den granskade organisationen tagit till sig av revisionens synpunkter och förslag.

REVISORER

Den årliga revisionsprocessen

Den årliga revisionsprocessen omfattar ett flertal steg. Den börjar med en revisionsplanering som består av omvärldsanalys och riskanalys samt upprättande av den årliga revisionsplanen. Därefter genomförs de i revisionsplanen fastställda revisionsinsatserna.

Revisorernas granskning för verksamhetsåret sträcker sig till april 2023 då revisionsberättelsen för det gångna verksamhetsåret behandlas. Revisionsprocessen avslutas med att årets alla granskningar analyseras och bedöms. Revisorerna prövar om regionstyrelse, beredningar och nämnder har fullgjort sina uppdrag. En revisionsberättelse upprättas som lämnas till regionfullmäktige.

I revisionsberättelsen uttalar sig revisorerna om ansvarsfrihet bör tillstyrkas och om regionfullmäktiges mål för verksamheten har uppfyllts under året. Som bilaga till revisionsberättelsen upprättar även revisorerna föreliggande *Revisorernas redogörelse 2022*. Denna syftar till att redogöra för de granskningar som revisorerna låtit genomföra under året.

Riskanalys är vägledande för revisionens insatser

Alla delar av Region Norrbottens verksamhet ska årligen granskas av revisorerna. De resurser som avsätts för revisionen måste dock prioriteras till de områden som revisorerna anser vara mest angelägna.

Meningen är att revisionsarbetet ska inriktas på sådana väsentliga områden där risker konstateras eller befaras, vilka kan påverka verksamhetens inriktning, förvaltning och redovisning eller påverka förtroendet för Region Norrbotten som organisation.

Region Norrbottens revisorer genomför därför en gång per år en övergripande *riskanalys*. Analysen ligger till grund för prioritering av revisionsårets granskningsinsatser. För 2022 medförde analysen prioriterade granskningar som sammanfattas i nedanstående redogörelse.

I denna redogörelse redovisas de granskningar revisionen låtit genomföra verksamhetsåret 2022 samt de bedömningar revisionen gjort i de enskilda granskningarna och de huvudsakliga rekommendationer som lämnats till styrelsen, nämnderna och fullmäktigeberedningarna.

Grundläggande granskning

Revisionen har granskat styrelsens, nämndernas och fullmäktigeberedningarnas ansvarsutövande på en övergripande nivå.

Regionstyrelsens ansvarsutövande 2022

Syftet med granskningen har varit att översiktligt bedöma om styrelsens ansvarsutövande för 2022 är tillfredsställande. Granskningen har omfattat styrelsens åtgärder för att styra, följa upp, vidta åtgärder, kontrollera samt rapportera till Regionfullmäktige.

Revisionens sammanfattande **revisionella bedömning** var att:

REVISORER

- Regionstyrelsen bedriver verksamheten på ett inte helt ändamålsenligt sätt.
- Regionstyrelsen bedriver verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.
- Regionstyrelsen bedriver verksamheten med en tillräcklig intern kontroll.

För att utveckla verksamheten lämnades följande **rekommendationer** till regionstyrelsen:

- Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas för att uppnå samtliga strategiska mål för verksamhet och ekonomi.
- Att styrelsen säkerställer att riskbedömning dokumenteras inför upprättandet av internkontrollplan.

Regionala utvecklingsnämndens ansvarsutövande 2022

Syftet med granskningen har varit att översiktligt bedöma om nämndens ansvarsutövande för 2022 är tillfredsställande. Granskningen har omfattat nämndens åtgärder för att styra, följa upp, vidta åtgärder, kontrollera samt rapportera till Regionfullmäktige.

Revisionen sammanfattande **revisionella bedömning** var att:

- Regionala utvecklingsnämnden bedriver verksamheten på ett inte helt ändamålsenligt sätt.
- Regionala utvecklingsnämnden bedriver verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.
- Regionala utvecklingsnämnden bedriver verksamheten med en tillräcklig intern kontroll.

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer** till regionala utvecklingsnämnden att:

- Säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtas för att uppnå samtliga strategiska mål för verksamhet och ekonomi.
- Säkerställa ett internkontrollarbete enligt gällande direktiv.

Patientnämndens ansvarsutövande 2022

Syftet med granskningen har varit att översiktligt bedöma om nämndens ansvarsutövande för 2022 är tillfredsställande. Granskningen har omfattat nämndens åtgärder för att styra, följa upp, vidta åtgärder, kontrollera samt rapportera till Regionfullmäktige.

Revisionens sammanfattande **revisionella bedömning** var att:

- Patientnämnden bedriver verksamheten på ett inte helt ändamålsenligt sätt.
- Patientnämnden bedriver verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.
- Patientnämnden bedriver verksamheten med tillräcklig intern kontroll.

REVISORER

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer** till patientnämnden att:

- Säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtas för att uppnå samtliga strategiska mål för verksamhet.
- Säkerställa ett internkontrollarbete enligt gällande direktiv.

Fullmäktigeberedningarnas ansvarsutövande 2022

Syftet med granskningen har varit att bedöma om Uppdragsberedningen och Sjukvårdsberedningen utfört sina uppdrag på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll.

Revisionens sammanfattande **revisionella bedömning** var att båda beredningarna har bedrivit sin verksamhet på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, samt att beredningarnas interna kontroll har varit tillräcklig.

Granskningarna visar att båda beredningarna har planerat och utfört sina verksamheter i enlighet med reglementen och fullmäktiges beslut. Detta inom både fastställd tidsram och tilldelad budget. Revisionen noterar bland annat att båda beredningarna visar på ekonomiska överskott jämfört med budget för verksamhetsåret 2022.

Revisionen har i granskningen särskilt noterat att beredningen årligen gör förhållandevis stora ekonomiska överskott varför en dialog med uppdragsgivaren om rimlig budgetnivå utifrån beredningens uppdrag bör inledas.

Revisorerna rekommenderar att inför kommande beredningar:

- Analysera hur processen för metodval kan tydliggöras redan i verksamhetsplaneringen samt,
- Att de slutsatser som framgent redovisas i utredningens analys värderas i relation mot de effekter som den valda metoden kan ha inneburit på möjligheterna för beredningen att besvara det uppdrag som fullmäktige tilldelat för verksamhetsåret.

Fördjupad granskning**Granskning av förskrivning av läkemedel, fördjupning inom psykiatri**

Revisionen har genomfört en granskning av förskrivning av läkemedel, fördjupning inom psykiatri. Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionstyrelsens styrning och uppföljning av läkemedelsförskrivning sker på ett ändamålsenligt sätt (utifrån medicinsk kvalitet och kostnadskontroll).

Vår samlade **revisionella bedömning** var att regionstyrelsen inte helt säkerställt att styrning och uppföljning av läkemedelsförskrivning sker på ett ändamålsenligt sätt (utifrån medicinsk kvalitet och kostnadskontroll).

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer** till regionstyrelsen:

REVISORER

- Vi rekommenderar regionstyrelsen att ge division psykiatri i uppdrag att kontinuerligt följa upp läkemedelsförskrivningen för samtliga verksamheter.
- Vi rekommenderar regionstyrelsen att tillse att division psykiatri upprättar läkemedelsmål som bättre kopplar an till deras verksamhet.

Granskning av information- och cybersäkerhet

Revisionen har genomfört en granskning av information- och cybersäkerhet. Syftet med granskningen har varit att bedöma om Region Norrbotten säkerställt ett ändamålsenligt arbete kring informations- och cybersäkerhet och om detta sker med tillräcklig intern kontroll.

Den samlade **revisionella bedömning** var att Region Norrbotten **till viss del** säkerställer ett ändamålsenligt arbete kring informations- och cybersäkerhet.

Granskning av regionens arbete med att beakta barnkonventionen

Revisionen har genomfört en granskning av regionens arbete med att beakta barnkonventionen. Syftet med granskningen har varit att granska och pröva om regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämndens ledning, styrning och uppföljning är ändamålsenlig utifrån ett barnrättsperspektiv.

Den samlade **revisionella bedömningen** var att regionstyrelsens ledning, styrning och uppföljning inte är helt ändamålsenlig utifrån ett barnrättsperspektiv. Den samlade **revisionella bedömningen** var att regionala utvecklingsnämndens ledning, styrning och uppföljning inte är helt ändamålsenlig utifrån ett barnrättsperspektiv.

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer** till regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden:

- Regionstyrelsen bör se över och tydliggöra hur barnkonventionen fortsatt ska implementeras i regionen. Detta då både tidigare granskning (2009) och regionens egen gap-analys (2018) identifierat behov av implementering och att bättre omsätta barnkonventionen i praktiken.
- Regionstyrelsen bör säkerställa att förtroendevalda, chefer och medarbetare har kunskap om barnkonventionen och dess tillämpning.
- Regionstyrelsen bör samla erfarenheter från verksamheterna och stärka kopplingen mellan stab och verksamhet. En del kan vara att utvärdera och fånga erfarenheter från kvarvarande barnrättsombud i organisationen inför det fortsatta utvecklingsarbetet.
- Regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden bör utveckla hur de följer upp hur barnkonventionen beaktas i sina verksamheter. Vidare bör regionstyrelsen, bl a utifrån uppsiktsplikten, efterfråga och inhämta underlag för att följa upp hur barnkonventionen får praktiskt genomslag och beaktas i Region Norrbottens olika delar.

Granskning av personal- och kompetensförsörjning

Revisionen har genomfört en granskning av personal- och kompetensförsörjning. Syftet med granskningen har varit att granska och pröva om regionstyrelsen säkerställt ett

REVISORER

ändamålsenligt arbete med personal- och kompetensförsörjning.

Den samlade **revisionella bedömningen** efter granskningen var att regionstyrelsen inte helt säkerställt en ändamålsenlig personal- och kompetensförsörjning.

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer** till regionstyrelsen:

- Säkerställ att ansvarsfördelningen avseende personal- och kompetensförsörjningen är tydliggjord inom hela organisationen.
- Att behovet av HR-stöd hos cheferna löpande följs upp i syfte att säkerställa ett stöd som både motsvarar verksamheternas förväntningar och de lagkrav mm som ställs på regionen som arbetsgivare.
- Säkerställ att samtliga verksamheter har kompetensförsörjningsplaner i enlighet med kompetensförsörjningsstrategin samt att dessa antas av regionstyrelsen.
- Tillsä tillse att en rutin tas fram för att sammanställa och analysera information från avgångssamtal som ett redskap för att utveckla regionens arbetsgivarvarumärke.
- Överväga att ta fram en strategi kring attraktiv arbetsgivare.

Granskning av det förebyggande arbetet mot mutor och korruption samt regionens visselblåsarfunktion

Revisionen har genomfört en granskning av regionstyrelsen och den regionala utvecklingsnämndens förebyggande arbete mot mutor och korruption, inklusive regionens befintliga visselblåsarfunktion. Granskningens syfte har varit att bedöma om regionstyrelsen och den regionala utvecklingsnämndens förebyggande arbete mot mutor och korruption är ändamålsenligt. Den samlade **revisionella bedömningen** efter granskningen var att det förebyggande arbetet mot mutor och korruption inte helt är ändamålsenligt.

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer** till regionstyrelsen:

- Tillsä tillse att risken för jäv, mutor och korruption beaktas i nämndernas och divisionernas riskanalys och den interna kontrollplanen samt att dessa risker är verksamhetsspecifika.
- Förtydliga uppdraget som regiondirektören enligt *Riktlinje mot mutor, korruption och jäv* har gett till divisionerna och avdelningarna avseende att göra riskanalyser inom området samt former för hur detta återrapporteras till styrelsen.
- Utveckla befintliga styrdokument inom området såsom *Riktlinje mot mutor, korruption och jäv* och *Anvisning direktupphandling* ytterligare i syfte att nå ett ändamålsenligt innehåll (se revisionsfråga 2 för mer detaljer). Vidare rekommenderas en översyn av äldre styrdokument såsom *Uppförandekod för leverantörer*.
- Genomför en mer strukturerad uppföljning av styrdokumentens efterlevnad, exempelvis inom ramen för de interna kontroll- och divisionsplanerna och/eller en

REVISORER

årlig enkät för att följa upp de förtroendevaldas, chefers och medarbetares kunskap inom områdena mutor och korruption.

- Överväg även att lägga till relevanta styrdokument inom området i den checklista som används vid nyanställning, men även att man stämmer av kännedom kring riktlinjerna vid de årliga medarbetarsamtalen. Ett avsnitt om uppföljning skulle med fördel även kunna inkluderas i respektive riktlinje för att tydliggöra hur detta ska ske.
- Genomför förbättringsförslag i rutinbeskrivning avseende regionens visseblåsarfunktion (se revisionsfråga 5 i aktuell granskningsrapport för mer detaljer).
- Genomför regelbundna utbildningar och informationsinsatser till förtroendevalda politiker, medarbetare och chefer kring jäv, mutor och korruption samt kring regionens visseblåsarfunktion. Viktigt att dessa utbildningar medför en medvetandehöjning kring begreppen mutor och korruption och ökar förståelsen för respektive nämnd och divisions verksamhetsspecifika risker inom området.
- Tillse att det sker informationsinsatser till leverantörerna kring regionens förhållningssätt till mutor och korruption. Detta kan till exempel ske i samband med upphandling och avtalsteckning.

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer** till regionala utvecklingsnämnden:

- Tillse att risken för jäv, mutor och korruption beaktas i riskanalys och den interna kontrollplanen samt att dessa risker är nämndspecifika.
- Genomför löpande utbildningar/ information kring jäv, mutor och korruption till tjänstepersoner/ chefer och förtroendevalda exempelvis vid arbetsplatsträffar och workshops. Viktigt att dessa utbildningar medför en medvetandehöjning kring begreppen mutor och korruption och ökar förståelsen för nämndens verksamhetsspecifika risker inom området.

Arbetet med psykisk ohälsa hos äldre

Revisionen har genomfört en granskning av arbetet med psykisk ohälsa hos äldre. Granskningens syfte har varit att granska och pröva om regionstyrelsen säkerställt en ändamålsenlig verksamhet avseende äldre som lider av psykisk ohälsa, samt om den interna kontrollen i sammanhanget är tillräcklig.

Den samlade **revisionella bedömningen** efter granskningen var att regionstyrelsen inte helt säkerställer en ändamålsenlig verksamhet avseende äldre som lider av psykisk ohälsa samt att regionstyrelsens interna kontroll för området är inte helt tillräcklig.

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer** till regionstyrelsen:

- Att regionstyrelsen säkerställer att befintlig styrning på ett tydligt sätt fångar gruppen äldre och deras särskilda behov vad gäller psykisk ohälsa.

REVISORER

- Att regionstyrelsen säkerställer att dokumenterad roll- och ansvarsfördelning vad gäller vård av psykisk ohälsa för vuxna/äldre är förankrad i organisationen och i samverkan med kommunerna.
- Att regionstyrelsen säkerställer systematisk verksamhetsutveckling för området och att ledningssystemets olika delar utvecklas/är uppdaterade samt implementerade i vårdverksamheterna.
- Att regionstyrelsen skapar strukturer som möjliggör uppföljning och analys för att säkerställa att det upprättas samordnad individuell plan för de individer som har ett behov av, och själva godkänner, upprättande av en plan.

Granskning av kris- och katastrofberedskap

Revisionen har granskat kris- och katastrofberedskap. Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionstyrelsen säkerställer ett ändamålsenligt arbete med kris- och katastrofberedskap som sker i enlighet med lagstiftning och myndigheters riktlinjer.

Den samlade **revisionella bedömningen** efter granskningen var att regionstyrelsen inte helt säkerställt ett ändamålsenligt arbete med kris- och katastrofberedskap som sker i enlighet med lagstiftning och myndigheters riktlinjer.

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer** till regionstyrelsen:

- Att tydliggöra regionens organisation för kris- och katastrofberedskap och krisledning.
- Att säkerställa att upprättade planer möter lagkrav och överenskommelser.
- Att säkerställa ett kontinuerligt förebyggande arbete inom hela organisationen.
- Att säkerställa att åtgärder vidtas för att upprätthålla den katastrofmedicinska beredskapen på regional nivå.

Granskning av nära vård

Revisionen har genomfört en granskning av omställning till Nära vård. Granskningens syfte har varit att bedöma om regionstyrelsen har säkerställt att planeringen för omställning till nära vård styrs och följs upp på ett ändamålsenligt sätt.

Den samlade **revisionella bedömningen** är att regionstyrelsen inte helt har säkerställt att planeringen för omställningen till nära vård styrs och följs upp på ett ändamålsenligt vis.

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer** till regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Att säkerställa långsiktig finansiering av omställningen mot nära vård.
- Att främja samverkan mellan primärvård och specialiserad vård i omställningen.
- Att följa arbetet med indikatorer för att säkerställa att de mäter rörelsen mot en god och nära vård.
- Säkerställ att hemsjukvårdsavtalet främjar omställning till nära vård, och inte försvårar det.

REVISORER

Granskning av inköp och upphandling

Revisionen har genomfört en granskning av inköp och upphandling. Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionstyrelsen säkerställt en tillräcklig intern kontroll i processerna avseende inköp och upphandling.

Den samlade **revisionella bedömning** var att regionstyrelsen inte helt säkerställt en tillräcklig intern kontroll.

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer** till regionstyrelsen:

- Säkerställa att det inte sker otillåtna direktupphandlingar i regionen
- Säkerställa att samtliga direktupphandlingar över 100 000 SEK dokumenteras i enlighet med riktlinjer och lagstiftning
- Löpande följa upp inköp- och upphandlingsverksamheten
- Säkerställa att fakturering sker i enlighet med avtalade priser

Granskning av tillgänglighet till hälso- och sjukvård inom specialiserad vård

Revisionen har genomfört en granskning av tillgänglighet till hälso- och sjukvård inom specialiserad vård. Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionstyrelsen säkerställer att ändamålsenliga åtgärder vidtagits för att uppnå målet om att ha en god tillgänglighet i verksamheten. Den samlade **revisionella bedömning** var att regionstyrelsen inte helt har säkerställt att ändamålsenliga åtgärder har vidtagits för att uppnå målet om att ha en god tillgänglighet i verksamheten.

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer** till regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Att utveckla analysförmågan och dra nytta av planeringsverktyg för att göra analyser i realtid för att styra verksamheterna.
- Att säkerställa långsiktighet i investeringar för att skapa bättre stabilitet i verksamheterna.
- Att utveckla en ekonomiskt hållbar strategi för hur tillfälliga statsbidrag ska användas i syfte att skapa en förbättrad tillgänglighet.

Granskning av avtalsstyrning och uppföljning av privata vårdgivares informationssäkerhet

Revisionen har genomfört en granskning av avtalsstyrning och uppföljning av privata vårdgivares informationssäkerhet. Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionstyrelsen säkerställer en ändamålsenlig avtalsstyrning och uppföljning av privata vårdgivares informationssäkerhet samt ifall den interna kontrollen i sammanhanget är tillräcklig. Den samlade **revisionella bedömning** var att regionstyrelsen inte helt säkerställt en ändamålsenlig avtalsstyrning och uppföljning av privata vårdgivares informationssäkerhet. Vi bedömer att den interna kontrollen ej är tillräcklig.

REVISORER

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer** till regionstyrelsen:

- Arbeta för att skapa medvetenhet och kunskap avseende de externa vårdgivarnas betydelse avseende informationssäkerhet, och hur deras agerande och eventuella brister kan påverka regionen.
- Tydliggöra roller och ansvar för att kravställa utifrån ett informationssäkerhetsperspektiv. Ansvar och vad de olika rollerna förväntas göra bör beskrivas i regionens styrande och stödjande dokument.
- Säkerställa att kravställning, val av kriterier i kvalificering och utvärdering samt avtalsvillkor i större utsträckning präglas av en riskbedömning avseende vilka specifika informationssäkerhetsrisker och vilka informationssäkerhetskrav som behöver hanteras vid upphandling av privat vård.
- Utveckla avtalsvillkoren vid den här typen av upphandlingar för att öka incitamenten för vårdgivarna att självständigt och proaktivt arbeta för utveckling och förbättring av informationssäkerhet.
- Utveckla krav och avtalsvillkor på ett sådant sätt att de blir mer tydliga och lättare att följa upp och kontrollera.
- Etablera arbetssätt för att hantera avvikelser avseende informationssäkerhet.
- Säkerställa att återkommande systematisk uppföljning av externa vårdgivares informationssäkerhet genomförs.

Granskning av kollektivtrafiken, Region Norrbotten och Kommunalförbundet Norrbottens läns kollektivtrafikmyndighet

Revisionen har genomfört en granskning av kollektivtrafiken. Syftet med granskningen har varit att pröva om kollektivtrafiken bedrivs på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt med en tillräcklig intern kontroll.

Den samlade **revisionella bedömning** var att regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden inte helt har säkerställt att kollektivtrafiken bedrivs på ett ändamålsenligt sätt samt med en tillräcklig intern kontroll. Regionstyrelsen har inom ramen för sin uppsiktsplikt inte säkerställt att kollektivtrafiken bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt.

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendation** till regionstyrelsen:

- Att regionstyrelsen verkar för att det skyndsamt upprättas ett samverkansavtal mellan medlemmar i kollektivtrafikmyndigheten Norrbotten. Granskningen visar att det saknas avtal från 1 januari 2023.

REVISORER

Granskning av pensionshantering och redovisning

Revisionen har genomfört en granskning av pensionshantering och redovisning. Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionstyrelsen har ändamålsenliga och tillförlitliga rutiner för rapportering av pensionsunderlag avseende aktuella pensionsplaner och som säkerställer en tillräcklig intern kontroll. Vidare har syftet varit att bedöma om redovisningen av pensionsåtagandet redovisas i enlighet med lagstiftning (LKBR) samt rekommendationerna i RKR.

Den samlade **revisionella bedömning** var att regionstyrelsen i allt väsentligt har ändamålsenliga och tillförlitliga rutiner för rapportering av pensionsunderlag. Regionstyrelsens interna kontroll i sammanhanget är inte helt tillräcklig. Redovisningen av pensionsåtagandet i allt väsentligt sker i enlighet med lagstiftning (LKBR) samt rekommendationerna i RKR.

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer** till regionstyrelsen:

- Att regionstyrelsen genom styrning tillser att utöka befintliga rutinbeskrivningar med en tydligare rollfördelning och ansvarsfördelning över de olika ansvarsområdena när ordinarie befattningshavare ej finns tillgänglig att utföra sina arbetsuppgifter. Detta i syfte att minska personberoendet i pensionshanteringen och för att underlätta för effektiv överlämning av arbetsmoment, i samband med exempelvis sjukfrånvaro eller annat personalbortfall.
- Att regionstyrelsen genom styrning tillser att skriftliga rutinbeskrivningar upprättas avseende de avstämningar och kontroller som sker inom regionen kopplat till pensionsskuld och ansvarsförbindelse. Detta i syfte att kunna återskapa genomförda processer och för en ökad historisk spårbarhet av avvikelser som utförda kontroller och avstämningar visar. Här menar vi att sådana rutiner bör omfatta vilka arbetsuppgifter som skall utföras inom ramen för arbetet med pensionsredovisningen, samt när de skall utföras och av vem/vilken funktion.
- Att regionstyrelsen genom styrning tillser att det införs rutinmässiga tester av pensionsgrundande lön enligt lönesystemet jämfört med fakturaspecifikation gällande årsfakturan från KPA. Testet bör utföras på samtliga individer i underlaget. Testet bör bestå av kontroll av att antalet individer är korrekt, samt att de pensionsmedförande lönerna enligt specifikationen från KPA är överensstämmande med informationen i lönesystemet.
- Att regionstyrelsen säkerställer att redovisningen av regionens pensionsåtaganden i not i årsredovisningen sker i enlighet med lagstiftning (LKBR) och rekommendationer från RKR. Detta sker lämpligen genom att utgå från det not-förslag som finns i rekommendationen R10 från RKR.

Granskning av delårsrapport och årsredovisning samt system och rutiner

Revisorernas bedömning av delårsrapport per augusti 2022

Revisionen har granskat regionens delårsrapport. Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionens delårsrapport är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om.

Vi **bedömer** att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten var att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2022.

Granskning av årsredovisning 2022

Syftet med granskningen har varit att ge revisorerna ett underlag för sin bedömning av om årsredovisningen, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed.

Vi **bedömer att årsredovisningen** i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Vi **bedömer** att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och upprättade enligt god redovisningssed.

Granskning av god ekonomisk hushållning 2022

Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionens resultat är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om.

Vi **bedömer sammantaget** att:

- årets utfall, utifrån årsredovisningens återrapportering, uppfyller regionens finansiella mål för god ekonomisk hushållning.
- årets utfall, utifrån årsredovisningens återrapportering, delvis är förenligt med verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.

Sammantaget bedöms regionen ha en delvis god ekonomisk hushållning.

Uppföljande granskningar

Samlad uppföljande granskning av tre tidigare revisionsgranskningar

Revisionen har genomfört en samlad uppföljande granskning av tre tidigare revisionsgranskningar. Dessa granskningar omfattar *Styrning, uppföljning och kontroll av Folkvandvårdens uppdrag* (genomförd 2019), *Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete* (genomförd 2020) samt *Granskning av missbruksvården* (genomförd 2021). Syftet med granskningen har varit att pröva om arbetet för att utveckla verksamheten samt åtgärda konstaterade brister bedrivits på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Den samlade **revisionella bedömning** efter granskningen var att regionstyrelsen inte helt bedrivit arbetet för att utveckla verksamheten samt åtgärda konstaterade brister på

REVISORER

ett ändamålsenligt sätt samt att styrelsen inte helt säkerställt en tillräcklig intern kontroll för området.

Utifrån genomförd granskning kan vi konstatera revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder besvarats av regionstyrelsen. Vi bedömer dock inte att regionstyrelsen utifrån granskning av ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete har säkerställt att åtgärder vidtagits utifrån revisionens identifierade brister och förslag till förbättringar. Vidare bedöms regionstyrelsen inte i tillräcklig omfattning följt upp att fattade beslut om att utveckla och implementera ledningssystemet genomförts. Vi ser det som problematiskt att utvecklingen av regionstyrelsens beslut om åtgärder (2017-06-07 §135) inte visat några effekter i verksamheten år 2022. Arbetet med internkontrollplanen bedöms inte heller i tillräcklig omfattning bidra till utvecklingen av ledningssystemet.

Utifrån genomförd granskning lämnades **rekommendationer** till regionstyrelsen:

- Regionstyrelsen behöver säkerställa att det sker en fortsatt uppföljning och kontroll av att identifierade brister och åtgärder genomförs.
- Regionstyrelsen behöver särskilt säkerställa att arbetet med införandet av ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete slutförs.
- Regionstyrelsen bör som en del i uppföljningen av missbruksvården säkerställa att de tar del av årsrapporten avseende missbruksvården.

NORRBOTTEN.SE